

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhely:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám 164.

Feladvós szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
fillér.

Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő
Vidékre negyedévre 8 „

Az erdélyi szászok csalódása.

Villámcsapásként járta át az egész magyarságot az 1918. évi összeomlásra bekövetkezett román megszállás az a hír, hogy az erdélyi szászok legelsőkként rohantak a román imperium karjaiba s kinyilatkoztatták, hogy az új éra szimpatikusabb nekik, mint a régi, mert ez a faji aspirációk teljes kielégítését ígéri. A megdöbbent magyarság néma megadással látta, hogy a 600 éven keresztül velünk állami közösségben élő és minden módon favorizált erdélyi szászok kárörömmel fogadják régi hazájuk politikai szétválasztását és prudenc és circumspektus mivoltuknak megfelelőleg a feltűnődező új hatalommal vállalnak lelki és politikai szolidaritást. A magyar publicisztika és az erdélyi magyarság politikai vezetői mély ekkeskedéssel figyelmeztették az erdélyi szászokat arra, hogy cselekedetük keserű következményekkel fog járni. A szászág azonban mit sem törődött a történelmi kapcsolatok emlékeinek egyoldalú felidőztetésével, ment a maga útján s mielőtt a kakas háromszor kukorékoljon volna, megtárgyalta az ősi hazát.

Azóta 10 esztendő telt el. A román uralom elfeledkezve az erdélyi szászoknak annak idején tett ígéreteiről, a maga módja szerint rendezkedett be. Hogy ez a berendezkedés mit jelentett a szász atyafiak faji és kulturális életében, arról most szomorú beszámoló jelent meg éppen a szászoknak ama vezetői részéről, akik legelőször kezdeményezték a románokkal való paktálást. Nem vagyunk kárörvendők! Ezért magunk is megdöbbéssel vesszük tudomásul a feltárt adatokat.

A beszámoló szerint a román agrárreform miatt 35000 hold földet vesztett el a szász egyházi vagyon. Az egykor 325000 aranykorona évi jövedelme hajtó szász nemzeti alap az igazságtalan korona-beváltás következtében felére csökkent. Ugyan ebből az okból teljesen megsemmisült a szász kulturális intézmények másik állandó anyagi erőforrása: a tizedalap, melynek jövedelme évenként félmillió aranykoronát tett ki. Ugyanez a sors érte a szász egyházak iskolai és egyéb kulturális alapját kitevő körülbelül 11 millió aranykorona értékű állampapírokat is. Ezen a veszteség-számlán szerepel az a 750.000 aranykoronát kitevő államsegély is, amellyel az a bizonyos, az erdélyi szászoknak fajiságát és kulturáját elnyomó magyar állam évenként támogatta az erdélyi szász atyafiakat. Összegezve az egyes tételeknél mutatkozó veszteséget, 76 millió leire teszi a beszámoló azt az összeget, amelytől a szász kultúra az imperium változása, vagyis a történelmi Magyarország szétválasztása folytán elesett.

Szörnyű nagy összeg ez és rettentő tanúság az erdélyi szászoknak, akik följényesen utasították el annak idején a magyarok figyelmeztetéseit, hogy a a beigért román barátkozás csak a nyugateurópai közvélemény megtévesz-

tésére kezdeményeztetett. Bizonyosra vesszük, hogy a szászág nem fogja véka alá rejteti a maga faji és kulturális sérelmeit. Mindenképpen módját fogja ejteni annak, hogy erre a kérdésre is ráterelje az európai közvélemény figyelmét. Nekünk kapóra jön ez, mert újabb adat fogja hirdetni a világ előtt a román imperium brutalitását ezekkel a kisebbségekkel szemben,

amelyek számára igen sok jogot biztosított a békeszerződések papírja. Meg láthatja belőle Európa, hogy nemcsak az egymillió erdélyi magyar kisebbség, de a mindössze 200 ezer fejre menő erdélyi szászág is halálra van ítélve a román imperium által... ha csak gyors beavatkozás nem történik azok részéről, akik megalkották a trianoni szörnyű békét.

Balku főispán és Gonczlik apát lesznek a kalocsai Szent Imre ünnep szónokai.

A krakói hercegérsek is eljön Kalocsára az ünnepségre és Zichy érsek vendége lesz.

A kalocsai főegyházmegye augusztus 15-én, a kalocsai bucsu napján áldoz kegyelettel Szent Imre herceg emlékeztetnek. Eddig az egyházmegye községin kívül ezernél több résztvevő jelentkezett. Zichy Gyula gróf kalocsai érsek az ünnepi szónoklatok megtartására Preszly Elemér pestmegyei és Bisztrai Balku Gyula bácsmegyei főispánt kérte, akiken kívül szerepelni fog az ünnepségen Gonczlik Kálmán dr. bajai apátplébános, Lendvai István v. képviselő és Antalfy Sándor kalocsai polgármester. Az ünnepség fényét és érdekességét emelni fogja, hogy azon a kalocsai érsek vendégeként résztvesz a krakói hercegérsek is. A jubileumi

ünnepségeken kívül nagyban készül a kalocsai főegyházmegye népe a budapesti augusztusi ünnepségekre is. Az egyházmegye különböző helyeiről zárandoklatok indulnak majd a fővárosba, így magáról Bajáról ezernél több zárandok érkezik Budapestre.

A kalocsai zárandokok számára megtisztelő szerepet biztosított az egyházmegyei bizottság. Mint ismeretes, Szent István Szent Adalbert bencés apát, a későbbi püspök keresztelte meg. A szent püspöknek kareréklyéjét művészi foglalatban Kalocsán őrzik az érseki kastélyban. Ezt a drága ereklyét a budapesti Szent Jób-körmentetben kalocsaiak fogják körülvenni és kísérni.

Exhumáltak egy 11 évvel ezelőtt Budapesten elhunyt bajai származású alezredest,

akinek hamvait Bajára szállították s itt temették el.

Csütörtökön délelőtt vonaton Bajára szállították Budapestről hozzátartozói Gattaringer Károly alezredest hamvait s itt Baján a Rökus-temetőben lévő családi sírboltban helyezték örök nyugalomra. Gattaringer Károly alezredest a háború alatt a harcúterén elszendvedett betegségben még 1919-ben hunyt el. Akkor a farkasréti temetőben helyezték el díszes katonai pompával. Gattaringer Károly bajai származású: a családja, hozzátartozói, rokonai itt élnek Baján. A család elhatározta, hogy Gattaringer Károly alezredest hamvait hazahozatja, hogy itt nyugodjék közös sírban a

család elhunyt őseivel. Holttestét exhumáltatták a farkasréti temetőben s államköltségen Bajára szállították a hamvait. Csütörtökön délelőtt helyezték el örök nyugalomra a családi sírboltban. A temetés a lehető legegyszerűbb keretek között minden katonai pompa mellőzésével ment végbe. A második temetésnél ott volt az egész rokonság: a testvére: Vágó Rezsóné, Vágó Rezső tanonciskolai igazgató, Hoscieslawszky Dénesné tanítóné, Hoscieslawszky Dénes pénzügyi számtanácsos, a Gattaringer és Kattarinkacsaládok.

Régi bűnre derült világosság.

Elfogták egy Madarason kilenc évvel ezelőtt elkövetett gyilkosság tettesét.

Hétfőn délelőtt jelentés érkezett Budapestre a madarasi csendőrstől, amelyben közölték, hogy egy régen feledésbe merült, titokzatos bűntényre derült világosság.

Kilenc esztendővel ezelőtt, 1921 március 21-én reggel holtan találták Garajszky Józsefné, született Magó Julianna madarasi fűszerkereskedőnőt. Az özvegyasszony nagy vértócsában feküdt, fején két revolverlövéstől származó sebbel. Madaras akkor szeb megszállás alatt volt és a szeb csendőrök azzal a megállapítással zárták

le a nyomozást, hogy öngyilkosság történt. Nemsokára ezután felszabadult Madaras a szeb megszállás alól.

Néhány nappal ezelőtt érdekes fordulat történt. A madarasi csendőrség névtelen levelet kapott, amelynek írója fölhívta a hatóság figyelmét arra, hogy Garajszky Józsefné nem lett öngyilkos, hanem meggyilkolták. Megnevezte a tettest is Keller József budapesti szabósegéd személyében.

Megindult a nyomozás és rövidesen kiderült, hogy a névtelen levél írója igazat mondott. Keller József madarasi

születésű ember és gyakran szokott a községben tartózkodni. A csendőrök megállapították, hogy a gyilkosság előestéjén is Madarason járt és reggelre hirtelen eltűnt. Keller József történetesen most is Madarason volt. A csendőrök vallatásra fogták. Hamarosan megtört és beismerő vallomást tett.

Elmondotta, hogy Garajszky Józsefné fiával, Garajszky Pállal együtt udvarolt annak idején egy madarasi lánynak, Suhajda Katalinnak. A lány őt kiköszarazta és Garajszky Pálhoz ment feleségül.

1921. március 21-én tartották meg az esküvőjüket. A kiköszarazott kéri ekkeseredésében elhatározta, hogy meggyilkolja a fiatal párt. Magához vette revolverét és éjszaka belopódzott a lakodalmias házba. Bemászott a lakásba és kétszer belőtt a hálószoba ajtaján. Keller nem tudta, hogy a fiatal pár elutazott Madaráról és a hálószobában Garajszky né egyedül van. Mind a két golyó az özvegyasszonyt találta, aki szörnyethalt. Keller csak reggel tudta meg, hogy a vetélytársának és a feleségének szánt golyók Garajszky né gyilkolták meg.

Még aznap elutazott Madaráról és megkönnyebbülten hallotta, hogy a csendőrök öngyilkoságnak vélték Garajszky né halálát. Már teljesen megnyugodott és azt hitte, hogy sohasem kerül napvilágra a bűne, míg most aztán leleplezték.

A 9 év után kikutatott gyilkost le tartóztatták és a bajai királyi ügyészségnek adták át.

Népkonyhát akar

létesíteni és székházat épített a Mansz. bajai fiókja.

A Mansz. bajai fiókja szombaton délután rendkívüli közgyűlést tartott a Tóth Kálmán Polgári Kaszinó külön termében Major Józsefnek elnökletével. Ezt a közgyűlést azért hívták össze, hogy állást foglaljon a Mansz. tervezett házvétele ügyében. A Mansz. ugyanis a Budapesti-úton meg akarta venni a Lindenmayer-féle házat, amely kényszereladásra került. Mire azonban a Mansz. határozni akart a Mansz. székház vétele ügyében, akkorára a Lindenmayer-féle ház elkelt.

Ezek után a Mansz. közgyűlése azt határozta, hogy házat fog építeni s e célból a várostól kér ingyen telket a vásártéren. A Mansz.-nak erre a célra 8000 pengő készpénze van tagdíjakból s ezt az egész összeget a székház felépítésére akarja fordítani.

A Mansz.-nak népes küldöttségét — lehetnek vagy 60-70-en a Mansz. deputációban — vezette Major Józsefnek az elmúlt vasárnap délelőtt a magánkijelöléseket adó dr. Walkó Lajos külügyminiszter, Baja város országgyűlési képviselője elé. Az audienán azt a kérelmet terjesztették elő, hogy a Mansz. bajai fiókja a tél fenyegető nyomora elleni védekezésre népkonyhát akar az ősszel felállítani az építendő

Az ajándék fényképezőgépek megérkeztek,

szétosztásuk az ismert módon megkezdődött.

Bárki kaphat belőle a

Városi Drogériában, Baja Vörösmarty Mihály-utca 1. szám. — Telefon 350.

Szőlőben és gyümölcsösben fellépő lisztharmat betegség ellen kedvezményes áru SÜLFAROL-t, használjunk, melyet fél százalékos arányban a bordói léhez keverünk. Főraktárban beszerezhető:

Városi Drogériában Baja,
Vörösmarty Mihály-u. 1. — Tel. 350.

Mansz-székházban s a népkonyha fenntartására 10,000 pengő segélyt kérnek a népjóléti minisztertől: kérték, hogy a külügyminiszter támogassa ezt a kérelmet dr. Vass József népjóléti miniszternél.

A külügyminiszter szíves készséggel helyezte kilátásba a nemes célokat szolgáló kérelem támogatását, amellyel a város súlyos szociális problémája nyerne pillanatnyi megoldást.

Lillafüredi levél.

Meglehetősen kellemetlen előzmények után, megnyitott az ország legmodernebb fürdőhelye: Lillafüred. Mindazok, akik a megnyitáson, vagy később megláthatják e szemképrázatot, pazar kiállítású üdülőhelyet, azzal a szent meggyőződéssel hagyják el, hogy érdemes volt a mű megteremtőinek hosszú időn keresztül tűrni azt a sok, — most már láthatjuk, — igaztalan kritikát, melyben részesültek.

Lillafüreden nemcsak a hazai művelt középosztály, de a külföldről érkező vendégek is megtalálják mindazt, amit kényelem, természetis szépség, kiszolgálás tekintetében a legmodernebb fürdőhelytől joggal elvárhat.

Lillafüred és környéke Isten megáldotta hely volt mindenkoron s már az őszember is itt verte fel tanyáját. A világszerte híres lillafüredi Szelet-barlangban napfényre került évezredek kőszerszámok és csontok, mind-mind az őszember életéről regél.

Ott áll a büszke palota a domb tetején s ha a nehéz, faragott tölgyfakapun belépünk a palota előcsarnokába s onnan a vesztibülbe, a régmúlt dícső korok ihlete érinti meg lelkünket.

Az a kényelem, melyet Lillafüred ad, az a sok természeti szépség, amit nyújt, biztosítja annak az üdülőhelynek fellendülését.

A kiszolgálás az óramű pontosságával működik. Minden szoba erkélyes s az erkélyek virágdisztn pompáznak. Az isteni csend határtalan s szinte lélekemelő s micsoda étvágy lép meg még a legelsavanyodottabb halandót is?! Aludni pedig édesen lehet, mélyen és önfeledten.

Mindenkinek lelkét, aki csak itt megfordul, eleven erővel hatja át az a gondolat, hogy a nemzet inafeszülten küzdje vissza mindazt, amit a szomorú jelen elrabolt tőle.

Celluloid ajtóvédők.

Rendeléseket felvesz Polgár Gyula
Türr István-utca 5. Telefon 234.

Saját gyártmányu
**lőszórpasszirszták,
passzirtknők**
olcsón kapható

UTRYNÁL.

Erzsébet kir.né-u. 38. Tel. 280.

A biztosítéki okiratok jogtalan illekekezéséről és a dohánytermelés megjavításáról interpelláltak a megyei közigazgatási bizottság ülésén.

Az együttesen kezelt adók múlt évi hátraléka 904,844 pengő. Az idei előírás vegösszege 3,845,487, a kettő együtt 4,750,331 pengő, a szaporodás a társulati adóval együtt 19,690 pengő, a törlesztés 42,148 pengő, helyesbített tartozás 4,727,874 pengő. Erre május végéig 884,310, júniusban 95,790, összesen 980,102 pengőt fizettek be, vagyis 102,381 pengővel kevesebbet, mint a múlt év hasonló időszakában. A hátralék 374,771 pengő, amiből 1847,485 P esedékes.

Allami egyenesadóban befolyt 39,663 községi betegápolási pótdobban 5141, rokkantadobban 1532, egyenesadók után késedelmi kamatokban 912 pengő, kisebb tételekben 300 pengő, összesen 37,550 P.

Általános forgalmi adóban befolyt 19,411, fényüzési forg. adóban 573, vagyonátruházási illetékben 54,642, okirati illetékben 2277, törvénykezési illetékben 4004, közigazgatási illetékben 249, fuvarozási illetékben 30, kamatilletékben 394, összesen 81,783 pengő.

A vagyonváltságról szóló törvény

alapján 2669 pengő folyt be. Az államot illeke bevételek főösszege júniusban 131,953 P.

Júniusban kiadott a pénzügyigazgatóság 1 fizetési halasztást, tartott 26 házadómentességi helyszinelést s kiadott házadómentességet 18 esetben. A pénzügyigazgatóság jelentéséhez Medveczky Károly gazd. főtanácsos szólt hozzá. Szóvaltette azt az abuzust, hogy a kir. adóhivatal a biztosítási okiratra vonatkozó bankjegyzékeket is illekekkel rója meg, ami törvénytelen szinte.

A dohánytermeléssel kapcsolatban azt indítványozta, hogy a pénzügyminisztérium adjon műtrágyaelőlegiellét és pajtahiellét. Azért jött ide a bizottság elé evel az indítvánnyal, mert legutóljára a pénzügyminisztérium egyszerűen elutasította ezirányú kérelmével avval, hogy még nem próbálták ki, hogy a dohánynak mennyi műtrágya kell s az erre irányuló kísérletek most vannak folyamatban.

A közigazgatási bizottság az indítványt elfogadta s megbizta Medveczky Károlyt az indítvány szövegének elkészítésével.

Kinából jöttek Bajára nyaralni.

Amit tudnak Kinában, azt nem akarják tudni Magyarországon, hogy Baján kellemesen lehet eltölteni a nyarat.

Baja város ugyan nem világhíres fürdő, de azért mégis sokfelé tudnak róla. Ha nagyon akarnánk vele kérkedni, akkor azt mondhatnók, hogy még Kinában is tudják, hogy Baja városa van, létezik: a Duna mentén fekszik s kellemes fürdőhely, amelyet a hazai közönség nem használ ki eléggé.

Hogy pedig Kinában is tudnak Bajáról, azt mutatja az, hogy pár nap előtt Bajára érkezett Sanghaiból s itt a Nemzeti Szállodában szállott meg Viggó Juel Nerlind dán kereskedő, aki sok évvel ezelőtt vándorolt ki Kinába s ott a másfél millió lakossal bíró hatalmas kínai kikötő város európai negyedében telepedett le, ahol export-import üzletet létesített. Nerlind a feleségével: Hart Beatrice-val érkezett, aki viszont Wienben született, valamint két sógornőjével és az anyósával.

Az egyik sógornője Kalosné, Hart Margit Budapestről érkezett. A férje a magyar fővárosban kereskedő. A má-

sik sógornője Zerletté Hart Erna Párisból érkezett, ahol a férje gyáros, míg az anyósa Hartné Rachhofner Ilona magánzónó Wienből érkezett.

Egy héttig tartózkodtak Baján s ez idő alatt meglátogatták régi ismerősüket: Toldi Géza mérnököt, a Mavart bajai állomásának főnökét is... Bajai tartózkodásuk alatt Zerletté férje kétszer hívta fel Párisból, de egyszer sem tudott a feleségével beszélni, mert az történetesen a városban volt, közben a férje Berlinbe utazott s onnan is felhívta Baján a Nemzetiben lakó feleségét s ekkor sikerült is beszélgetniök — 33 percig. Ez a kis szórakozás több mint 200 pengőbe került.

A társaság tagjai most utaztak el. Egyelőre Budapestre mentek, ahol augusztus végéig maradnak, onnan Wienbe utaznak, azután pedig vissza Sanghaiba. A kis külföldi társaság kellemes feltűnést keltett a városban. A külföldi nyaralók nagyon meg voltak elégedve a magyar konyhával.

18 megyéből rekrutálódik a bajai kisebbségi tanítói továbbképző tanfolyam hetven tanítóhallgatója.

Jelentettük már, hogy a bajai állami tanítóképző intézetben hétfőn kezdődött a németajku tanítók részére a kisebbségi tanfolyam, amelynek 69 hallgatója van. A hallgatók nagy része a Dunántúlról s általában az egész ország mindazon részéből rekrutálódtak, ahol a lakosság túlnyomó része németajku, mert ez a kisebbségi tanfolyam az egész ország területére szól, aminthogy a hallgatók is az ország legkülönbözőbb vidékeiről kerültek ki.

Alább közöljük a július 28 augusztus 9-ig tartó tanítói továbbképző tanfolyam hallgatóinak nevét és azt, hogy hol tanítanak:

Bács-Bodrog vármegye: Preiszlinger Antal Gara, Schwerer Anna Csá-voly, Szelczler Katalin Bácsbokod, Sztipics Imre Katymár és özv. Vágvölgyiné Wahl Mária Csátalja.

Tolnavármegye: Bayer Károly Závod, Farkas Mária Németkér, Gáspár József Najcs, Wachtler Aranka Grabóc, Müller Márta Mórágó — Kismorágy, Rein Sarolta Györköny, Scheuer János Dunakömlöd, Schranz Ottó Bonyhád, Schadt György Mőzs, Schull Magdolna Cikó, Tiefbrunner Ilona Bikács, Wirth József Diósberény, Werni Magdolna Szálka.

Baranya vármegye: Alexy Ervin Magyarbóly, Herbert Vilmos Herceg-

Esztergom megye: Berényi Mária Tát, Zettler Ede Tát.

Békésmegye: Buncsák Gusztáv Mezőberény.

Veszprém megye: Fehér Lajos Tót-vázsony, Faubl József Vöröstó, Hottó Zoltán Kislőd, Máhig József Ajkarendek, Magyar Károly Városlőd, Wesztergom György Városlőd.

Fejér megye: Gulyás József Mór, Halmos László Bakonyárkány, Priszlinger Károly Vértesboglár.

Sopron vármegye: Grósz Aranka Ágfalva, Lagler József Sopron, Láng Mihály Sopron, Neubauer Károly Harka, Schlaffer József Fertőboz, Tompa Géza Sopron.

Moson vármegye: Hotwagner József Levél, Lónyai Laura Albertkázmer, Szalay Károly Máriaakálnok, Tranta Károly Mosonszolnok.

Vas vármegye: Jahrmann Ferenc Pornóapáti, Kornteuer Mária Rábafüzes, Körmendy Mária Vaskeresztes, Lindt Teréz Alsóörnök, Molnár Pál Felsőörnök, Rösler Mária Alsóörnök. Pest vármegye: Karlik József Buda-keszi.

Arad vármegye: Maichin János Alsókamarás, Poszt János Elek.

Somogy vármegye: Szabó Miklós Kiskeresztur és Werstroh Konrád Ecseny.

Torontál vármegye: Özv. Tunnerné Halász Edit Kükébkháza.

Szabolcs vármegye: Arany György Nyiregyháza.

A 70 tanító közül 47 r. kath., 15 ág. ev. 5 állami, 1 ref., 1 uradalmi és 1 községi jellegű iskolában tanít.

Az előadások 12 napon keresztül reggel 7 órától déli 1 óráig tartanak s azon valamennyien részt vesznek.

Az idén az utóbbi években bevezetett szokástól eltérőleg nem rendeznek tanulmányi kirándulást valamely németajku község etnografijának studiózálására, hanem rábizzák azt a hallgatókra. Beszélgetünk a tanfolyam szellemi irányítójával, Lux Gyula fővárosi tanítóképzőintézeti tanárral is, aki azt mondta, hogy eddig is mindig baj volt ezekkel a közös kötelező tanulmányi kirándulásokkal, amelyeknek pótlását minden hallgató egyéni ambíciójára bízzák az idén.

Párisi divat 1930. nyarán.

Menyasszonyi ruha valódi ezüztől szőve. — Esküvőnél Molineux, vállánál Jean Regny divatos.

Páris, július 29. (Párisi levelezőnk-től) Néhány héttel ezelőtt egy fényes esküvő zajlott le a párisi Notre Dameban.

A menyasszony Tyrol kisasszony volt, a párisi angol nagykövetség leánya. A vőlegényt talán Brown urnak hívják és követségi attasé.

A templom zsufolásig megtelt a legelsőkelőbb vendégsereggel, diplomatákkal, amerikai újságírókkal s amikor a felsőges zené mellett a menyasszony vőlegénye karján az oltár elé vonult, az önnepélyes közönség áhítattal suttogta:

Molyneux... Molyneux...
Mi történt!? Molyneux neve hozzátartozik talán a felsőges szertartáshoz,

Schön és Bajai Haynald-u. 13.
képviselői:

Pécsi bányatermékek:
5 kg-os brikettek
cséplésre, TOJÁS és DUNABRIKETTÉK központi fűtés és házi-fűtésre (takaréktűzhelyekhez ingyen rostély), KOVACSSZÉN, MOSOTT BORSÓ, DARA és APRÓSZENEK üzemi célokra.

Bécsi gázgyári diókoksz
az elismert legjobb tüzelőanyag leszállított áron.
Beliscei Guttman-féle
Retorta bükkszén
kartellen kívül.

Poroszszen. — Tűzifa vagontételekben.

vagy Molyneuxnek hívják a püspököt, aki az esketést végzi? Szó sincs róla. Molyneuxnek hívják azt a világhírű párisi divatcéget, amely Tyrell kisasszony kelengyét készítette, többek között azt a valódi ezüsttel átszőtt mennyasszonyi ruhát is, amelyhez hasonló legfeljebb királyok esküvőjén lehetne látni, természetesen a petróleumkirályokat is egyenrangú uralkodónak tekintve. A csodálatos ruha súlyos ezüst uszályát három-három egyszerűbb származású kisleány és kisfiúcska cipelte, akiket ez alkalommal az előkelő mátkapár költségén megmosdattak és hófehér angyalkáknak, illetve apródoknak öltöztettek fel.

Természetesen, hogy boldog lesz-e az ifjú pár, azt ma még nem lehet tudni: majd elvállik. És legtöbbször valóban elvállik. A napokban zajlott le Párisban egy fényes válás, amelynél a válófélben lévő dugszázad, előkelő társaságbeli hölgy, Madame Burteon, akkor még egy sokszoros milliós lyoni selyemgyáros felesége, a kitűnő Jean Regnynek egyenesen erre az alkalomra komponált díszkrét szépség ruhájában jelent meg válópárának tárgyalásán.

A nagyszerű Jean Regny, aki izlésben, finomságban, a vonalak díszkrét és mégis hatásos kihangsúlyozásában már esztendőök óta tartja a rekordot s nincs olyan számottevő amerikai hölgy, akinek első útja Párisban ne Jean Regnyhez vezetne, — nos Jean Regny sportruhákban a párisi piacon specialista. Miután a válás a legélvezetesebb sportok közé tartozik, természetes, hogy a válófélben lévő hölgyek édes bánatát Jean Regny dolgozza fel selyemben és más nemes anyagban.

De térjünk vissza a boldog Tyrell kisasszonyhoz.

Tyrell kisasszony teljes kelengyéje, a beavatottak szerint, közel kétszáz ezer frankba került, természetesen a nehéz selyem fehérművekkel és más szükséges apróságokkal együtt. A vagyont érő kelengyéből, — amelynek legnagyobb részét Molyneux tervezte, — látunk egy piros mousselin estélyi ruhát, egy remek georgette de laine utruhát, de a legérdekesebb az a sportruha, amelynek ötlete a kitűnő Molyneux zsenijéhez fűződik. E a remek sportujdonosság egy rózsaszín tusorruhá piciny fekete pettyekkel. A ruha érdekessége az, hogy a könnyű, újatlan nyári ruha szoknyácskája öszszesen három gombbal kigombolható. És, ha a kis szoknya lehullt, alatta pyjamaadrág látszik és a nagy, saját kelméből készült kalappal együtt, egy elegáns strandhölgy áll előttünk.

A nyári divat mérlege: a térdig érő szoknya teljesen eltűnt, de a bokáig érő szoknya még nem nyerte meg a csatát. Meglehető tény, hogy nagyon sok nő akad, aki a divat ellenére is ragaszkodik, különösen utcai és sport ruhákban a kellemesebb és higiénikusabb rövidebb szoknyához. De, ha már a hosszú szoknya el is takarja a csinos formákat, — a rövid, vagy egész újatlan ruha ismét divatba jött. Viszont, hogy örömmünk ne legyen zavartalan, a könyökig érő színes, piros, kék, zöld, sárga keztyűket favorizálják.

Kalapokban is forradalom van. A kis kalapokat felváltották a nagykarimájú színes szalmakalapok, erősen díszítve virággal, tollal, szalaggal. Nyári estélyi ruhákban, különösen Chanel, biedermyeres, huzott, fodros gal-

léros, világos kék, világos zöld és rózsaszínű, levél és rózsadisztes kis organdi ruhákat mutatott be.

Helyzetjelentés: egy divathölgynek egy kalap elhelyezésére körülbelül akkora helyre van szüksége, amelyen tavaly teljes jófelszerelt garderobját elhelyezte.

Az önmaguktól függetlenek.

Hogy teljes legyen beszámoló, tout Páris együtt a rue Royalról, ahol a divatkirályok páváskodnak, én is elzarándokoltam a boulevard Raspailra, ahol viszont a surindépendant művészek kiállítását látható. Nem vagyok teljesen tisztában a surindépendantok programjával, de azt hiszem, hogy önmaguktól is függetlenítették magukat.

Az ecsetől és a festéktől azonban egészen bizonyosan. Láttam „idős ur portréját“ cukorspárgából ragasztva, vászonra és különféle színű bonbonsomagoló papírból „Viharos tájat“.

De mit beszéljek sokat? Ime az egyik chef d'oeuvre hű reprodukciója. A kép festője: Severia, neve: Tehéntej. Nagyon téved, aki azt hiszi, hogy az eredeti képen többet láthat a tehéntejből, mint itt a sima fehér papíron, a kép ugyanis mindössze egy egyenesen fehérre mázolt negyedméteres vászon, amelyen egyetlen vonal sem látszik. De lehet, hogy a művésznek igaza van, a vonalas tehéntej nagyon ritka. Kíváncsi vagyok, mi lesz a vászonnal, ha a nyári forróságban megalszik?

B. L.

HIREK.

— **Csak két hét múlva jön haza a polgármester Székesfehérvárról.** A székesfehérvári panama bogozása annyira igénybe veszi dr. Vojnics Ferenc polgármester idejét Székesfehérvárról, hogy csak augusztus 9-én fog Bajára visszatérni, de csak pár órai itt tartózkodásra, mert még ugyanazon a napon visszatér Székesfehérvárra.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** Baja városánál a közigazgatási bizottság augusztus 4-én, hétfőn délelőtt 11 órakor tartja rendes havi ülését.

— **Temetés.** Wagenblatt István kocsigyártót, a bajai iparosság egyik jónévű, tekintélyes iparostagját tegnap, csütörtökön délután 5 órakor temették el a Rökus-kápolnába. A temetési szertartást Raffay Imre szentjánosi lelkész végezte. A temetésen az iparostületnép deputációval képviseltette magát.

— **Megölte az ital.** Görhöny József mélykúti lakos a cséplési szezon alatt állandóan a cséplőgépnél dolgozott. A cséplés befejeztével áldomást ittak az egész héten át dolgozó munkások. Görhöny József mintegy négy liter bort ivott meg s erősen ittasan ment háza. Utközben elesett s reggel halva találták meg. Az orvos gutaütést állapított meg amit elősegített a rengeteg ital amit megivott.

— **Kézi tusa petrenceruddal és vasvillával Mélykúton.** A cséplés végeztével a jó kereset feletti örömben a dolgukat végző mélykúti munkások alaposan felöntötték a garatra abból a borból, amit mélykúti szokás szerint vederből adott a munkásoknak a géptulajdonos. Az ittas munkások összetaláltak az éjjel egy másik ittas munkáscsoporttal. Egymásba kötötték s hamarosan össze is verekedtek. Más-

fél órai közelharc után Szirácski József 34 éves mélykúti lakos a fejére kapott vasvillával 14 napon tul gyógyuló sebet okozó ütést, Szlobonyi József 39 éves mélykúti lakos petrenceruddal szelvedett 20 napon tul gyógyuló sérülést, Ürmös Jánost Szirácski János ütötte le petrenceruddal, Kopcsék János legényt a kezén szurták meg, Dragity Károlynak az arcát szabdalják össze, amíg a sötétben a sógorával, ifj. Rasztik Istvánnal viaskodott, akit viszont zsebkéssel szurtak meg a száján. A vizsgálat megállapította, hogy a petrenceruddal Rasztik Menyhért és Kopcsék Mihály hadakozott s az előbbi ütötte le Ürmöst és Szirácskit.

— **Közszállítási versenytárgyalás.** Bács Bodrog vármegye hivatalos lapjának most megjelent 29-ik száma közli a bajai m. kir. folyammérnökségi hivatalnak augusztus 12-én d. e. 10 órára a bogyziszlói átvágás balparti partbiztosításához a dunabogdányi kincstári kőbánya rakodójáról szükséges kincstári kőbányási anyag egy részének 6000 köbméter kőanyagának szállítására kiírt versenytárgyalását. Az ajánlatokat a fenti határidőig Prohászka-utca 6 szám alatt kell beadni a folyammérnöki hivatalhoz.

— **Leesett a szilvafáról.** Zámbo Rafalné, jánoshalmi lakos szilvaszedés közben megszédült és leesett a fáról. Belső sérüléseket szenvedett.

— **Elfogott halorzók.** A kelebíai tógazdaság egyik halőre már régebben észlelte, hogy a tó halállományát rendszeresen lopkodják. Panaszára a rendőrség el is fogta a halorzókat: Balog Márton és Pálkás János kelebíai lakosokat, akik varsával fogták a halakat s már régóta dézsmálták rendszeresen a halastó halállományát. Kihallgatás után mindkettőjüket letartóztatták.

— **Ügyvédi iroda gondnoki kirendelés.** A tragikusán elhunyt dr. Kiss József bácsalmási ügyvéd irodájának ügygondnokául dr. Elmer Dezső bácsalmási ügyvédet rendelte ki a pécsi ügyvédi kamara.

Rádió

Péntek, augusztus 1.

- 3:00: Piaci árak és árfolyamhírek.
 - 4:00: Hilbert Károly állatmeséi.
 - 4:45: Pontos időjelzés, időjárás jelentés, hírek.
 - 5:00: Laczer István felolvasása.
 - 5:15: A Székesfővárosi Zenekar hangversenye.
 - 6:20: Boschán Helly, a berlini Operaház művészjének hangversenye.
 - 6:50: Debreceni Kiss Lajos és cigányzenekarának hangversenye.
 - 8:00: Vigjátékkeladás a Studióból. Utána: Pontos időjelzés időjárásjelentés hírek. Maid Pataki-jazz.
- TELEFONHIRMONDÓ: A műsor egész nap azonos a rádióval.

Értesítés!

Értesítem a n. é. közönséget és jóbarátaimat, hogy fiam Goldberger Sándor, július 1-én, Prohászka-u. 3. szám alatt

étkezőt, kávézót és falatozót

nyitott.
Kérem mindazon jóbarátaimat és ismerőseimet, fiamat, illetve bennünket ezen vállalkozásunkban támogatni szíveskedjenek.

Reggeli kávé, 10 órai uzsonna, mindenféle hűsítő italok jutányos áron kaphatók. Ebéd és vacsoraközösök árkedvezményben részesülnek és kívánatra házhoz szállítjuk.

Szíves támogatásukat kérem

GOLDBERGER MIKSA.

Jul. 28-tól aug. 4-ig.
reggel fél 8 óráig

Dr. Makray László
Gyarmati Emil

gyógyszerész patikája tart
éjjeli szolgálatot.

Az ügyeletes gyógyszerész
vasárnap délután is nyitvaáll
a közönség rendelkezésére.

Tanulónak

értelmes, jó fiút azonnal felvesz
műszaki vállalat.

Cím a kiadóhivatalban.

Saját gyártmányu
tők és uborkagyalu

prima minőségben, olcsón
kapható

Utry Pál Fiai

Telefon 280. Alapítás 1895.

Az egész életben hű barát

SINGER
VARRÓGÉP.

Kidvező presztízius feltételek
Macsányi havi részletek.

SINGER VARRÓGÉP BESZÜ. TÁRS.

MŰKÖ lépcsők
lábazatok
sírkövek
sírkertek
sírburkolások

legszebb kivitelben jutányos
árban szavatossággal készít

Grünhut és Társa

Telefon 160. — Városi iroda: Türr István-ucca 5.

U-R-A-N-I-A

Augusztus 1-én, pénteken, 2-án, szombaton este fél 9 órakor és
3-án vasárnap d. u. fél 4, 6 és este fél 9 órai kezdettel.

Az első magyar éneklő, beszélő, hangosfilm:

Csak egy kislány ...

Bűbajos szerelmi történet 12 fejezetben.

Főszereplők: Eggert Márta, Zombory Mercedes, Jávor Pál,
Pethes Sándor és Vándory Gusztáv.

Pénteken és szombaton jó idő esetén csak este fél 9 órakor a kertben,
vasárnap d. u. fél 4 és 6 órakor a teremben, este fél 9 órakor a kertben.

Kisérő filmek hangos burleszkek.

ETERNIT anyag eladási és tetőfedési vállalat.

ETERNIT
PALA CSÖVEK
Kéménytoldók
Zománclapok.

FIGYELEMBE AJÁNLJUK: hogy a régi cseréptetőzetek széleit és gerinceit az általunk alkalmazott módszer szerint valódi Eternit palával szegélyezzük. Ez olcsó, szép és feltétlen viharálló. Nem kell meszhabarcossal ragasztani. Javítgatási költség többé nincs!

CSAK „ETERNIT” VÉDSZÓVAL JELELT PALA ÉS CSŐ VALÓDI.
ETERNIT MŰVEK MAYSCHKEK LAJOS, BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33; GYÁR: NYERGESÚJFALU.

ETERNIT
hullamlemez fedések, vízmentesítő falburkolások.

TUDOMÁSUL ADJUK: hogy beázó, rossz huztelőknek felelősség melletti javítását és átfedését olcsón vállaljuk.

Érdeklődőknek díjmentesen és készséggel állunk rendelkezésre.

ETERNIT UDVAR

BAJA,
BUDAPESTI-UT
TELEFON 290.

Speciális gummirozással ellátott gépiró áthajtós levelezőlapokat

készít

a **CORVIN-nyomda.**

Báró Guttmann-féle Bellityei

retorta faszén

Környékbeli (Bács, Pest és Baranya) Főárusítója, BAJA.

Elsőrendű

Báró Guttmann-féle Bellityei

kirostált

retorta faszén

nálam lilá, kék és piros színű papírzsákokban leragasztatlanul,

hogy a vevő a retorta faszén minőségéről meggyőződhesen,

16 pengős árban

kapható házhoz szállítva minden mennyiségben.

Azonkívül elsőrendű fával égetett garantáltan kőmentes saját égetésű hofehér **meszemet,**

amely az országban elismerten a legelső márka.

A legolcsóbb napi árban minden mennyiséget házhoz szállítok.

SPITZER ILLÉS

Telefon 121. s 204. BAJA. Telefon 121. s 204

Szent Antal u. 38. sz. a.

augusztus 3-án, vasárnap délután 3 órától kezdve

butorok

és egyéb lakberendezési ingóságok szabad kezből eladatnak.

Jó családból való fiú

tanoncnak

azonnali belépésre felvételt a Rorárius-cukrászdában.

A valódi Hatschek-féle

Eternit

Pala és cső
Könnyű, törhetetlen,
fagy- és tűzmentes.

Főelárusító:

GOLDSCHMIDT LAJOS
utóda,

Zádor Oszkár

Tetőfedési vállalata Baja, Sugovica parton. Telefon 210.

ETERNIT MŰVEK MAYSCHKEK LAJOS, BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33; GYÁR: NYERGESÚJFALU.

Lerakatok:
Wildmann Kálmán, Dezső
Gara.
Liebhauser Lőrinc
Vaskut.
Erdős István
Érsekcsanak.
Kalmár Sámuel
Nemesnádudvar.
Wittner Márton
Bácsbokod.
Kovács János
Bátmonostor.

Nyomatott a Corvin-nyomda gyorsajtóján Baján.

Autó, Motorkerékpár, Motorcsónak és Stabil-motor-tulajdonosok figyelmébe!

Ajánlják nemcsak magánosok, de többek között: Bugatti, Puchmüvek R. T. Hupmóbile, Steyrmüvek, Norton, Ford, Indián, Ariel-Morgan-Velocette, Magyarország vezérképviselői is a felsőolaj használatát. Ismertetőt, illetve katalógust díjmentesen küld a „Wing Oil” Baja és környéke képviselője

Wing Oil

Fränkel Ignác, Baja

Mechanikai műhely. Bpesti-út 16. sz.

Raktár.

Corvin-nyomda Baja.

Mátyás király-tér 10 szám. — Telefon 164.

Árjegyzékek, körlevelek, meghívók, könyvek, levélpapírok és mindenféle kereskedelmi nyomtatványok legmodernebbül, izlésses és művészi kivitelben

csak

a **CORVIN**
műnyomógépén készülnek